

Pr. e-mail
Fødevareministeriets Klagecenter

Center for Jordbrug / Planter
Sagsb.: Lishan
J.nr.: 13-3380-000001

17. maj 2013

Planter – klage over afgørelse om aktindsigt i henhold til lov om aktindsigt i miljøoplysninger – journalist Nils Mulvad

Vedlagt sendes klage fra Nils Mulvad over NaturErhvervstyrelsens afgørelse af 12. april 2013. Afgørelsen er sendt pr. e – mail den 12. april 2013.

Klagen er modtaget den 17. april 2013. Der ingen klagefrist.

Afgørelsen der er klaget over er en afgørelse om aktindsigt i henhold til lov nr. 660 af 14. juni 2006 om aktindsigt i miljøoplysninger (miljøoplysningsloven), hvor klagers anmodning om aktindsigt ikke fuldt ud er imødekommet.

Klager har ikke indsendt nye oplysninger i sagen, der medfører, at vi genoptager sagen. Vi oversender derfor sagen til Fødevareministeriets Klagecenter som en klagesag.

Sagsfremstilling

Klager anmodede i e-mail af 2. februar 2013 NaturErhvervstyrelsen om aktindsigt i henhold til lov om aktindsigt i miljøoplysninger i følgende dokumenter:

- Alle forsøgsresultater for Monsanto's forsøgsdyrknings med GMO majs
- Journallisterne for alle forsøgene, herunder anmeldelsesnumrene 26 125 og 26 126
- Kopi af de dokumenter fra Monsanto, hvor firmaet annullerer den videre behandling i hver af anmeldelserne.

Forinden NaturErhvervstyrelsen traf afgørelse i sagen blev virksomheden Monsanto Crop Sciences Denmark A/S (Monsanto) anmodet om at fremkomme med virksomhedens eventuelle bemærkninger til klagers aktindsigtsanmodning. NaturErhvervstyrelsen modtog virksomhedens bemærkninger til indholdet af det materiale, som klager anmodede om aktindsigt i fra Monsanto's advokat den 28. februar 2013. Bemærkningerne er som følger:

1. Monsanto anmodede om, at alle oplysninger, der er egnede til at identificere enkeltpersoner ansat hos Monsanto, udgår af alle dokumenter, der udleveres i forbindelse med imødekommelsen af anmodningen om aktindsigt.
2. Monsanto anmodede om, at alle oplysninger om sortsbetegnelse og oprindelse, som er indleveret i forbindelse med anmeldelse til afprøvning, og som Monsanto i

den forbindelse har anmodet om fortrolighed omkring, ikke udleveres i forbindelse med imødekommelsen af Aktindsigtsanmodningen.

3. Monsanto anmodede desuden om, at enhver form for beregning foretaget på baggrund af de udførte forsøg, ikke udleveres som led i imødekommelsen af Aktindsigtsanmodningen.

Monsantos bemærkningerne har været forelagt klager, der i brev af 26. marts 2013 fremkom med sine partshøringsbemærkninger.

NaturErhvervstyrelsen traf den 12. april 2013 følgende afgørelse:

"NaturErhvervstyrelsen kan ikke fuldt ud imødekomme din anmodning om aktindsigt, idet oplysningerne vedrørende sorterens oprindelse og foreløbige afprøvningsresultater er tilbageholdt i henhold til § 2, stk. 1 jf. § 2, stk. 3 i miljøoplysningsloven jf. § 12, stk. 1 i offentlighedsloven".

Afgørelsen er begrundet således:

"Indledningsvis kan oplyses, at NaturErhvervstyrelsen har foretaget en nærmere undersøgelse af, om oplysningerne om Mosantoforsøgene er omfattet af begrebet miljøoplysninger, som defineret i § 3, stk. 1 i miljøoplysningsloven. I den forbindelse bemærker NaturErhvervstyrelsen, at sortsafprøvning har karakter af en teknisk agronomisk vurdering, og at der ikke skelnes mellem om der er tale om en GMO-sort eller en konventionel sort, hvortil kommer at anmelderen selv afholder samtlige udgifter i forbindelse med afprøvningen. NaturErhvervstyrelsen har dog lagt til grund at miljøoplysningsloven finder anvendelse i denne sag.

NaturErhvervstyrelsen har på baggrund af din anmodning om aktindsigt foretaget en konkret og individuel vurdering af din anmodning om aktindsigt, og har fundet, at der er grundlag for at meddele dig aktindsigt i samtlige journalister med undtagelse af oplysninger om sortens oprindelse og foreløbige afprøvningsresultater.

Med hensyn til de undtagne oplysninger om sortens oprindelse og foreløbige afprøvningsresultater bemærkes:

Miljøoplysningslovens § 2, stk. 1 fastslår, at anmodninger om aktindsigt i miljøoplysninger som udgangspunkt skal behandles efter de almindelige regler i (primært) offentlighedsloven, dog med de undtagelser, der følger af miljøoplysningsloven selv. Konsekvensen af miljøoplysningslovens § 2, stk., er, at i de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelser mellem reglerne i offentlighedsloven og miljøoplysningsloven, skal reglerne i miljøoplysningslovens § 2, stk. 2-6, og § 3 finde anvendelse for de oplysninger, der er miljøoplysninger i miljøoplysningslovens forstand. Det følger af forarbejderne til miljøoplysningsloven, at den danske offentlighedslov finder uændret anvendelse, bortset fra de steder, hvor miljøoplysningsloven fastsætter noget andet.

Det er en betingelse for at gøre undtagelse efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, at NaturErhvervstyrelsen har foretaget en konkret vurdering af det materiale der ønskes aktindsigt i, for at vurdere om de beskrevne

hensyn kan legitimere at oplysningerne nægtes udleveret helt eller delvist.

Når der er tale om miljøoplysninger, gælder desuden, som det fremgår af § 2, stk. 3 i miljøoplysningsloven, at en nægtelse af aktindsigt forudsætter at myndigheden foretager en afvejning af på den ene side de hensyn der er nævnt i § 12, stk. 1, nr. 2 i offentlighedsloven, og på den anden side offentlighedens interesser i at oplysningerne bliver udleveret.

NaturErhvervstyrelsen har på baggrund af oplysningerne fra Monsanto's advokat vurderet, at aktindsigt i de pågældende oplysninger vil indebære en nærliggende risiko for, at der påføres virksomheden en økonomisk skade af nogen betydning.

NaturErhvervstyrelsen har ved den vurdering lagt vægt på, at Monsanto har meddelt, at virksomheden har investeret betydelige midler i forædling af plantesorter, og en videregivelse af oplysninger om virksomhedens arbejde potentielt kan medføre stor økonomisk skade for Monsanto, idet oplysningerne vil kunne anvendes af Monsanto's konkurrenter. NaturErhvervstyrelsen har tillige lagt vægt på, at Monsanto har oplyst, at også viden om, at en sort viste sig ikke at være egnet til kommerciel udnyttelse i Danmark har økonomisk værdi både for Monsanto, og potentielt Monsanto's konkurrenter.

På denne baggrund har NaturErhvervstyrelsen vurderet i afvejningen overfor dine ønsker om udlevering af oplysningerne, at de ønskede oplysninger ikke kan udleveres.

NaturErhvervstyrelsen lægger ved den vurdering ligeledes vægt på, at Monsanto har mulighed for med hjemmel i artikel 7, nr. 3 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter, og med hjemmel i § 10 i sortlistebekendtgørelsen, efter anmodning at kræve fortrolighed om sortens oprindelse og foreløbige afprøvningsresultater med den følge, at oplysningerne skal undtages for aktindsigt.

Endvidere har NaturErhvervstyrelsen vurderet, at offentlighedens interesse i kendskab i til forsøg, der trækkes tilbage, ikke kan være så tungtvejende, da der jo i disse tilfælde netop ikke er sandsynlighed for faktisk udplantning af GMO'er i miljøet. På denne baggrund kommer virksomhedens interesse i at beskytte sine forædlingsinvesteringer til at veje tungest.

Endelig vurderer NaturErhvervstyrelsen, at udleveringen af oplysninger om medarbejdere ansat hos Monsanto ikke vil være undtaget fra aktindsigt efter § 12, stk. 1, nr. 1 i offentlighedsloven, navnlig henset at bestemmelsen har til formål at tilgodese hensynet til privatlivets fred. Der skal således være tale om oplysninger som må siges at vedrøre "privatlivets fred" dvs. private forhold som med rimelig grund kan forlanges unddraget offentligheden. I den forbindelse kan det oplyses, at menige medarbejders navne og telefonnumre fremgår af virksomhedens hjemmeside og linkedIn, hvorfor oplysningerne i forvejen må anses for at være offentligt tilgængelige.

NaturErhvervstyrelsen har ligeledes vurderet, at oplysninger om sortsbetegnelse ikke kan undtages fra aktindsigt jf. offentlighedslovens § 12, stk. 1. nr. 2, alene af den grund, at sortsbetegnelsen er oplyst af virksomheden i forbindelse med anmeldelse til afprøvning, og at sortsbetegnelsen tilknyttet virksomhedens navn offentliggøres i ” Meddelelser fra sortsafprøvningen”, og at disse oplysninger således er offentligt tilgængelige.

NaturErhvervstyrelsen har ligeledes overvejet, om der i denne sag er grundlag for at meddele dig meroffentlighed, men har på baggrund af en afvejning mellem på den ene side hensynet til de ovennævnte beskyttelsesinteresser, og på den anden side hensynet til de interesser, der ligger bag begæringen om aktindsigt, fundet at der ikke er grundlag herfor”.

I brev af 17. april 2013 klager Nils Mulvad over afgørelsen. Det fremgår af blandt andet af klagen, at klager ikke kan anerkende, at klager ikke kan få aktindsigt i oplysninger om sorterens oprindelse og foreløbige afprøvningsresultater. Klager anfører at han ønsker at få både positive og negative resultater fra forsøg, udført af en offentlig myndighed i Danmark, for at de kan være med til at tegne et mere fuldstændigt billede af vilkår for dyrkning af genmodificerede sorter, ikke bare i Danmark, men også i andre dele af verden. Sortsafprøvning er at sammenligne med videnskabelige forsøg. For befolkningen og forskere i Danmark såvel som i andre lande er det afgørende at få kendskab til negative resultater af GMO-forsøg. Særligt er det vigtigt, fordi denne sort var resistent over for Round – Up, som er et pesticid, hvor der er flere indikationer på en større faglighed end tidligere antaget bl.a. over for vandlevende dyr. Derfor er det særligt vigtigt at få alt frem, der kan belyse effekt, faglige vurderinger og forhold vedrørende Round – Up og afgrøder, der er resistente over for dette pesticid.

Klager anfører endvidere, at NaturErhvervstyrelsen med sin beslutning om at undtage oplysninger om sorterens oprindelse og foreløbige afprøvningsresultater støtter en meget negativ tendens i offentlig forskning, hvor store erhvervsvirksomheder kan betale for forsøg og herefter bestemme, hvad der skal offentliggøres, og hvad der skal forblive hemmeligt. Hermed medvirker styrelsen til at skabe et fortegnede billede inden for GMO.

Herudover anfører klager, at miljøoplysningsloven fortrænger retsgrundlaget i sortsliste-bekendtgørelsen, idet hensynet til offentlighed skal tillægges stærk vægt over for Monsanto's ønske om fortrolighed, og om at en offentliggørelse skader virksomheden økonomisk.

NaturErhvervstyrelsen har følgende bemærkninger til klagers klage:

Monsanto indleverede i 2009 og i 2011 i alt 7 ansøgninger om sortslisteoptagelse til NaturErhvervstyrelsen, Tystofte i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1492 af 15. december 2010 om en fortegnelse om godkendte sorter af landbrugsplante- og grønsagsarter (sortslisten)¹, og under iagttagelse af de vilkår, der er beskrevet i tilladelsen til forsøgsudsætningen fra Miljøministeren.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1492 af 15. december 2010 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante- og grønsagsarter (sortslisten) (sortslistebekendtgørelsen).

En GMO – afgrøde vil ifølge ovennævnte sortslis­tebekendtgørelse kun blive optaget på sortslis­ten, hvis den forinden har opnået tilladelse til egentlig dyrkning i EU i henhold til GMO – godkendelsesbestemmel­serne i EU- forordningen om genetisk modificerede fødevarer og foder­stoffer jf. sortslis­tebekendtgørelsens § 8.

Det er således Tystofte, der udfører sortsfor­sågene, og offentliggør re­sultaterne af afprøvningerne årligt i den ”Beskrivende Sortsliste” i overensstemmelse med artikel 3 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. ju­ni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplan­tearter².

Som det fremgår af § 10 i sortslis­tebekendtgørelsen har anmelderen mulighed for at anmode om, at foreløbige afprøvningsresultater ikke of­fentliggøres (fortrolighed). Monsanto anmodede om fortrolighed i for­bindelse med alle anmeldelserne, herunder om fortrolighed om sorter­nes oprindelse i overensstemmelse med artikel 7, nr. 3 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugs­plan­tearter.

Resultaterne af de foreløbige afprøvningsresultater offentliggøres på ” Meddelelser fra sortsafprøvningen”. Oplysningerne findes på NaturEr­hvervstyrelsens hjemmeside

<http://1.naturerhverv.fvm.dk/Default.aspx?id=9449&Year=2009>

Monsanto tilbagekaldte i henhold til sortslis­tebekendtgørelsens § 15, stk. 1 nr. 3 sorterne fra afprøvning inden Fagudvalget skulle komme med sin indstilling om godkendelse.

Afgørelsen er begrundet med, at NaturErhvervstyrelsen har vurderet, at offentlighedens interesse i kenskab til forsøg, der trækkes tilbage ikke kan være så tungvejende, da der i disse tilfælde næppe er sandsynlig­hed for faktisk udplantning af GMOér i miljøet, hvorfor virksomhedens interesse i at beskytte sine forædlingsinvesteringer har vejet tungest. NaturErhvervstyrelsen har tillige lagt vægt på, at sortsafprøvningen har karakter af en teknisk agronomisk vurdering, og at der ikke skelnes mellem om der er tale en GMO – sort eller en konventionel sort.

Indstilling

Det er NaturErhvervstyrelsens vurdering, at afgørelsen af 12. april 2013 har været korrekt og i overensstemmelse med gældende regler. NaturErhvervstyrelsen mener derfor, at af­gørelsen bør fastholdes.

Kopi af sagens akter fremsendes samtidig elektronisk.

Bilagsoversigt

- Indstillingsbrev af 17. maj 2013.
- NaturErhvervstyrelsens afgørelse af 12. april 2013 med bilag.
- Klage af 17. april 2013.
- NaturErhvervstyrelsens brev af 8. februar 2013 til Monsanto.

² Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplan­tearter.

- Advokat Anders Oreby Hansens brev af 28. februar 2013 til NaturErhvervstyrelsen.
- NaturErhvervstyrelsens brev af 22. marts 2013 til klager.
- Klagers partshøringssvar af 26. marts 2013 til NaturErhvervstyrelsen.

Med venlig hilsen

Lise Schiøler Hansen

Direkte tlf.: 45 26 38 24

E-mail: Lishan @naturerhverv.dk